

# חוק להגנה על עדים, התשס"ט-2008\*

## פרק א': פרשנות

### 1. בחוק זה –

הגדרות

"בן משפחה" – בן זוגו של עד אף אם אינו נשוי לו, ילדו, ילדו של בן הזוג, הורה, הורה של הורה, אח או אחות, אח או אחות חורגים, ולדיהם של כל אחד מאלה ובן זוגו של כל אחד מאלה, אף אם אינו נשוי לו; לעניין זה, "ילד" – לרבות ילד חורג;

"ועדת ההיגוי" – ועדת ההיגוי שהוקמה לפי סעיף 9;

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977<sup>1</sup>;

"חוק כלי היריה" – חוק כלי היריה, התש"ט-1949<sup>2</sup>;

"חוק מרשם האוכלוסין" – חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965<sup>3</sup>;

"חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור" – חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה-2005<sup>4</sup>;

"חוק שירות המדינה (מינויים)" – חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959<sup>5</sup>;

"חוק שירות המדינה (משמעת)" – חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963<sup>6</sup>;

"המנהל" – מנהל הרשות שמונה לפי הוראות סעיף 5;

"סיווג ביטחוני", "התאמה ביטחונית" – כמשמעותם לפי חוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002<sup>7</sup>;

"עד" – מי שמסר מידע לרשות המוסמכת לחקור עבירות על פי דין, וכל אדם ששיתף פעולה או הסכים לשיתוף פעולה עם רשות כאמור או עם רשויות התביעה, במסגרת חקירת עבירה או הבאה לדין של חשוד בביצוע עבירה;

"עד מאוים" – עד אשר על פי הערכה מקצועית של משטרת ישראל (להלן – המשטרה), נתון או עלול להיות נתון לאיום על חייו, שלומו או בריאותו, שלו או של בן משפחתו, בקשר עם היותו עד;

"עד מוגן" – עד מאוים שנכלל בתכנית הגנה, לרבות בן משפחה של עד כאמור שנבקע כי ייכלל בתכנית הגנה;

"פקודת הראיות" – פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971<sup>8</sup>;

"הפרקליט הממונה" – פרקליט בכיר מפרקליטות המדינה, שמונה בידי פרקליט המדינה לעניין חוק זה;

"קצין המשטרה" – ראש האגף לחקירות ולמודיעין במשטרה;

"הרשות" – הרשות להגנה על עדים;

"השר" – השר לביטחון הפנים;

"תכנית הגנה" – תכנית של הרשות להגנה על עד, לפי פרק ג'.

\* התקבל בכנסת ביום ז' בחשוון התשס"ט (5 בנובמבר 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 380, מיום כ"ד באדר ב' התשס"ח (31 במרס 2008), עמ' 520.

<sup>1</sup> ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

<sup>2</sup> ס"ח התש"ט, עמ' 143.

<sup>3</sup> ס"ח התשכ"ה, עמ' 270.

<sup>4</sup> ס"ח התשס"ה, עמ' 758.

<sup>5</sup> ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

<sup>6</sup> ס"ח התשכ"ג, עמ' 50.

<sup>7</sup> ס"ח התשס"ב, עמ' 179.

<sup>8</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

## פרק ב': הרשות להגנה על עדים

### סימן א': ארגון וניהול

הקמת הרשות  
ותפקידיה

2. (א) מוקמת בזה במשרד לביטחון הפנים, הרשות להגנה על עדים.

(ב) תפקידי הרשות הם:

(1) להחליט אם לכלול עד מאוים בתכנית הגנה, לקבוע את פרטי תכנית ההגנה המתאימה לעד מוגן, לספק הגנה וסיוע לעד מוגן בהתאם לתכנית ההגנה שנקבעה בעבורו ולערוך הערכת סכנה מעודכנת בקשר לעד מוגן, והכל לפי הוראות חוק זה;

(2) לפתח, בהתייעצות עם המשטרה, תורה מקצועית כוללת להגנה על עדים מאוימים (בחוק זה – התורה המקצועית), לרבות אמות מידה להערכת הסיכון הנשקף להם, וכן שיטות ואמצעים להגנה על עדים מאוימים ועל בני משפחותיהם לפי הצורך;

(3) לקבוע, יחד עם משרדי הממשלה הנוגעים בדבר, מנגנונים לשיתוף פעולה לשם הבטחת התאמתה של תכנית הגנה לעד מוגן וביצועה;

(4) לקבוע, יחד עם המשטרה, נוהלי שיתוף פעולה לעניין אבטחת עדים מאוימים וחלוקת האחריות להגנה על עדים כאמור בין המשטרה לבין הרשות וכן הגדרת רמות אבטחה שונות לעדים מוגנים לעומת עדים מאוימים שלא נכללו בתכנית הגנה (בחוק זה – נוהלי שיתוף הפעולה);

(5) לפעול, בשיתוף עם ועדת ההיגוי והמשטרה, להגברת ביטחונם של עדים, לחיזוק החובה האזרחית של שיתוף פעולה וסיוע לרשויות אכיפת החוק בגילוי עבריינים והבאתם לדין, ולקידום יוזמות חקיקה והסדרים הנדרשים לצורך המטרות האמורות;

(6) לקדם, בתיאום עם משרדי הממשלה הנוגעים בדבר, שיתוף פעולה עם מדינות אחרות או עם רשויות מוסמכות זרות בתחום ההגנה על עדים, ובכלל זה ליוזם ולסייע ככל הנדרש בקידום התקשרויות והסכמים בנושא;

(7) כל תפקיד נוסף בתחום ההגנה על עדים שיטיל עליה השר.

(ג) הרשות תפעל לביצוע תפקידיה לפי סעיף קטן (ב), ובכלל זה –

(1) תעסיק מאבטחים בהתאם להוראות סעיף 11;

(2) תפעל להכשרת מקומות מתאימים בישראל או מחוץ לישראל, לשם שמירה על עדים מוגנים ואבטחתם;

(3) תקבע, בכפוף להוראות חוק זה ולתקנות שהותקנו לפיו, נוהלי עבודה ליישום תכניות הגנה, נהלים לאבטחת מידע ולכל עניין אחר שבתחום תפקידי הרשות; נוהלי הרשות אינם טעונים פרסום ברשומות או פרסום פומבי אחר, ואופן שמירתם, לרבות הגדרת סיווגם והפצתם, ייקבע בנהלים.

3. תקציב הרשות ייקבע בחוק התקציב השנתי, בתחום פעולה נפרד במסגרת תקציב המשרד לביטחון הפנים.

4. (א) לצורך ביצוע הוראות חוק זה מורשה המנהל, יחד עם חשב המשרד לביטחון הפנים, לייצג את הממשלה בעסקאות כאמור בסעיפים 4 ו-5 לחוק נכסי המדינה, התשי"א-1951<sup>9</sup>, למעט עסקאות במקרקעין, ולחתום בשם המדינה על מסמכים הנוגעים לעסקאות כאמור.

<sup>9</sup> ס"ח התשי"א, עמ' 52.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) יהיו המנהל וחשב המשרד לביטחון הפנים מורשים לייצג את הממשלה בעסקאות שכירות של מקרקעין ולחתום בשם המדינה על מסמכים הנוגעים לעסקאות אלה, אם התקיימו כל אלה:

- (1) תקופת השכירות אינה עולה על חמש שנים;
- (2) השכירות דרושה לצורך מגורים של עד מוגן, לצורך מטרה מבצעית אחרת הקשורה להגנת עד מוגן או לצורך מטרה אחרת במסגרת שיקום עד מוגן כחלק מתכנית הגנה;
- (3) סכום העסקה אינו עולה על 100,000 שקלים חדשים לתקופה של שנה או על סכום יחסי לתקופה קצרה יותר; שר האוצר בהסכמת השר רשאי, בצו, לשנות את גובה הסכום האמור.

מינוי מנהל הרשות ותפקידיו 5. (א) השר, באישור הממשלה, ימנה מנהל לרשות אשר יהיה אחראי על ניהול הרשות ועל ביצוע תפקידיה כאמור בחוק זה; המנהל יהיה עובד המדינה.

(ב) לא ימונה מנהל לרשות אלא אם כן התמלאו לגביו כל אלה:

- (1) הוא בעל ניסיון של עשר שנים לפחות בתחומי אכיפת החוק, הביטחון או האבטחה, המקנה לו את הכשירות הנדרשת לצורך מילוי התפקיד;
- (2) ניתן אישור כדין להתאמתו הביטחונית לתפקיד, בהתאם לסיווג הביטחוני שנקבע לתפקיד;
- (3) המשטרה אישרה כי אין מניעה למנותו לתפקיד מטעמים של שלום הציבור וביטחונו, לרבות מפאת עברו הפלילי;
- (4) הוא בעל תואר אקדמי מאת מוסד להשכלה גבוהה כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958<sup>10</sup>, או בעל תואר אקדמי מוכר כמשמעותו בחוק האמור;
- (5) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים ככל שנקבעו לעניין זה לפי חוק שירות המדינה (מינויים).

כהונת מנהל הרשות 6. (א) תקופת כהונתו של המנהל תהיה חמש שנים מיום מינויו ורשאי השר, לאחר התייעצות עם ועדת ההיגוי ובאישור הממשלה, להאריך תקופה זו לתקופה נוספת של שלוש שנים.

(ב) המנהל יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:

- (1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;
- (2) חדל להתקיים במנהל תנאי מהתנאים האמורים בסעיף 5(ב);
- (3) הוא הועבר מתפקידו או פוטר לפי חוק שירות המדינה (משמעת);
- (4) השר, לאחר התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה ונציב שירות המדינה, החליט לבטל את מינויו לאחר שהוכח להנחת דעתו אחד מאלה:

(א) הוא אינו ממלא את תפקידו כראוי;

(ב) נקבעה תקופת ניסיון למינויו ונמצא במהלך אותה תקופה כי אינו מתאים למלא את התפקיד; חלפה תקופת הניסיון או שלא נקבעה תקופה כאמור – נמצא כי אינו מתאים עוד למלא את התפקיד;

(ג) נבצר ממנו, דרך קבע או לתקופה העולה על שישה חודשים, למלא את תפקידו;

<sup>10</sup> ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

(ד) הוא הורשע בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כמנהל;

(ה) הוא הושעה מתפקידו בהתאם להוראות חוק שירות המדינה (משמעת), לתקופה העולה על שישה חודשים.

7. (א) נבצר מהמנהל, דרך ארעי, למלא את תפקידו, או הושעה ממשרתו, או התפנתה משרתו וטרם מונה מנהל אחר במקומו, רשאי השר להטיל על עובד מעובדי הרשות למלא את תפקידי המנהל לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים, ורשאי הוא להאריך את התקופה האמורה לתקופה נוספת שלא תעלה על שלושה חודשים, אם מילוי המקום היה בנסיבות כאמור בסעיף 6(ב)(4)(ג) או (ה).
- (ב) היה המנהל מנוע מלעסוק בעניין מסוים במסגרת תפקידו, רשאי השר להטיל על עובד מעובדי הרשות למלא את תפקידי המנהל לגבי אותו עניין, עד שתוסר המניעה.
8. (א) האחראי על האבטחה ברשות או עובד הכפוף לו שהאחראי הסמיכו לכך יהיה עובד אחראי, כמשמעותו בסעיף 10א לחוק כלי היריה, לעניין הרשאת מאבטחים לשאת כלי יריה שנועדו לצורכי מילוי תפקידי הרשות לפי חוק זה.
- (ב) מאבטח לפי סימן ג', בין אם הוא עובד המדינה ובין אם אינו עובד המדינה, יראו אותו כעובד המדינה לצורך הוראות סעיף 10א לחוק כלי היריה, והעובד האחראי כאמור בסעיף קטן (א), רשאי להרשותו לשאת כלי יריה בהתאם להוראות אותו חוק.
9. (א) מוקמת בזה ועדת היגוי בין-משרדית לנושא ההגנה על עדים, שחבריה הם:

(1) פרקליט המדינה והוא יהיה היושב ראש;

(2) המפקח הכללי של המשטרה או סגנו;

(3) עובד מדינה בכיר בעל ניסיון והשכלה בתחום הקרימינולוגיה, המשפטים או העבודה הסוציאלית, שאינו עובד המשרד לביטחון הפנים או משרד המשפטים, שימנה שר המשפטים בהסכמת השר.

(ב) תפקידי ועדת ההיגוי הם:

(1) ללוות את שלבי ההקמה של הרשות ולסייע בתיאום בין הרשות לבין גורמי אכיפת החוק, תוך הבטחת עצמאותה של הרשות כנדרש לצורך מילוי תפקידיה;

(2) להתוות את המדיניות הכוללת בתחום ההגנה על עדים בידי הרשות ובידי המשטרה;

(3) לערוך בקרה ומעקב אחר פיתוח הידע והתורה המקצועית בתחום ההגנה על עדים;

(4) לייעץ לרשות בתחומי עבודתה ובתפקידיה השונים, בהתאם למפורט בחוק זה;

(5) לדון בדיון וחשבון שהוגש לה בהתאם להוראות סעיף 34(א).

#### סימן ב': עובדי הרשות

10. (א) (1) עובדי הרשות יהיו עובדי המדינה. עובדי הרשות

(2) לא יועסק אדם כעובד הרשות אלא אם כן ניתן, נוסף על כל אישור הנדרש לעניין התאמתו הביטחונית, אישור מאת המשטרה כי אין מניעה למנותו לתפקיד מטעמים של שלום הציבור וביטחון, לרבות מפאת עברו הפלילי.

(ב) על אף האמור בחוק שירות המדינה (מינויים), רשאי השר, לאחר התייעצות עם נציב שירות המדינה, לקבוע בתקנות או בכללים הוראות אחרות מאלה החלות בשירות המדינה, לעניין ארגון וניהול כוח האדם ברשות, כולו או חלקו, והכל בכפוף להוראות חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985<sup>11</sup>, והוראות חוק התקציב השנתי.

(ג) (1) על אף האמור בחוק שירות המדינה (משמעת), רשאי השר, לאחר התייעצות עם נציב שירות המדינה ובאישור ועדה מועדות הכנסת ששיבותיה בעניין זה יהיו חסויות, לקבוע בצו הוראות מיוחדות בדבר המשטר והמשמעת שיחולו ברשות, ובכלל זה הוראות בדבר תחולת הוראותיו של חוק שירות המדינה (משמעת), בשינויים כפי שיקבע, לרבות לעניין הרכב בית הדין למשמעת וסדרי הדין בדיון המשמעת בתחומים שיקבע.

(2) צו כאמור בפסקה (1) יכול שיקבע גם את המידה והאופן שבהם יחולו על עובדי הרשות הוראות ארגוניות הכלולות בתקנה, הוראה, נוהג, הסדר ארגוני או הסכם כללי החלים על שאר עובדי המדינה, ובלבד שניתן, לעניין זה, גם לאחר התייעצות עם שר האוצר.

(3) צו לפי סעיף זה אינו טעון פרסום ברשומות והוא יובא לידיעת העובדים בדרך שתיקבע בצו.

(ד) השר, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי לקבוע הגבלות על עובדי הרשות בתקופת עבודתם ולאחריה ככל שהדבר דרוש לשם מילוי תפקידי הרשות, להבטחת טוהר המידות ברשות או לשם שמירה על ביטחונם האישי של עובדי הרשות ועובדיה לשעבר, וכן רשאי הוא לקבוע כאמור הוראות לעניין פיצוי שיינתן לעובדים כאמור בשל הגבלות שיוטלו עליהם לפי סעיף קטן זה; אין בהוראות לפי סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969<sup>12</sup>.

#### סימן ג': מאבטחי הרשות

11. (א) לשם ביצוע משימות אבטחת עדים מוגנים תעסיק הרשות מאבטחים שיהיו עובדי הרשות וכן רשאית היא, בהתאם לצורך ולנסיבות, לקבל שירותי אבטחה ממאבטחים שאינם עובדי הרשות והכל בהתאם לתורה המקצועית.

(ב) כשיר לשמש מאבטח כאמור בסעיף קטן (א) מי שמתקיימים לגביו כל אלה:

- (1) הוא אזרח ישראלי ותושב ישראל;
- (2) ניתן אישור כדין לעניין התאמתו הביטחונית, בהתאם לסיווג הביטחוני שנקבע לתפקיד;
- (3) המשטרה אישרה כי אין מניעה למנותו לתפקיד מטעמים של שלום הציבור וביטחונו, לרבות מפאת עברו הפלילי;
- (4) הוא בעל רישיון לנשיאת כלי יריה לפי חוק כלי היריה, או שמנהל משרד הבריאות או מי שהוסמך על ידו לעניין זה, אישר שאין בידו מידע כאמור בסעיפים 11א או 11ב לחוק האמור, בקשר לאותו אדם, אשר בשלו היה ממליץ שלא לתת לו רישיון לנשיאת כלי יריה;
- (5) הוא בעל תעודת בגרות או תעודה אחרת שאושרה על ידי משרד החינוך כמקבילה לתעודת בגרות;

<sup>11</sup> ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

<sup>12</sup> ס"ח התשכ"ט, עמ' 144.